

CONSILIUL PENTRU PREVENIREA ȘI ELIMINAREA DISCRIMINĂRII ȘI ASIGURAREA EGALITĂȚII

СОВЕТ ПО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЮ И ЛИКВИДАЦИИ ДИСКРИМИНАЦИИ И ОБЕСПЕЧЕНИЮ РАВЕНСТВА
COUNCIL ON THE PREVENTION AND ELIMINATION OF DISCRIMINATION AND ENSURING EQUALITY

Adresa: Republica Moldova, Chișinău, MD-2004
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.180, bir.405
tel.: +373 (0) 22 21-28-17

Адрес: Республика Молдова, Кишинёв, MD-2004
бул. Стефан чел Марэ, 180, каб. 405
тел.: +373 (0) 22 21-28-17

DECIZIE din 11 septembrie 2020 cauza nr. 172/20

Membrii Consiliului participanți la ședința de deliberare:

Ian FELDMAN – președinte
Svetlana DOLTU – membră
Andrei BRIGHIDIN – membru
Evghenii Alexandrovici GOLOȘCEAPOV – membru

au examinat plângerea depusă de XXX XXX, conform celor descrise și au deliberat, în ședință închisă, cu privire la următoarele.

I. Obiectul plângerii

Petiționarul, cetățean al Statului Israel cu reședință permanentă în Republica Moldova, susține că de cinci ani este expus la amenințări antisemite, agresiune și violență din partea a doi cetățeni ai Republicii Moldova. Petiționarul evidențiază că în perioada anilor 2015-2020 a fost ținta unor serii de atacuri din partea reclamațiilor la adresa sa și a întreprinderii al cărui co-fondator este, din motive antisemite. Astfel, petiționarul specifică că, în luna mai 2018, aceștia, folosind retorica antisemită, au amenințat petiționarul cu moartea în unul din cluburile sportive din Chișinău. Dosarul privind situația descrisă se află pe rolul Judecătoriei Chișinău. Mai evidențiază petiționarul și faptul că, în decembrie 2019, aceștia în ciuda faptului că era inculpat, a atacat petiționarul la cinematograful agresându-l fizic și declarând insulte antisemite. Petiționarul specifică că toate manifestările antisemite publice din partea acestora, precum și faptele de răfuială împotriva petiționarului au fost dovedite cu certitudine, iar în organele de urmărire penală ale Republicii Moldova se păstrează procesele-verbale corespunzătoare și rezultatele expertizei medico-legale. Petiționarul evidențiază că atacurile la care a fost supus au fost reflectate în raportul anual privind antisemitismul mondial, pregătit de Centrul Cantor pentru studierea evreismului european contemporan pe lângă Universitatea din Tel Aviv și au fost condamnate de Comunitatea Evreiască din Moldova. Petiționarul atrage atenția asupra problemei discriminării, a discursurilor extremiste, de ură și antisemite.

II. Dreptul național relevant

- 2.1 **Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012 la art. 1 alin. (1)** stabilește că scopul legii este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar; **art. 2** oferă definiția discriminării ca fiind orice deosebire, excludere, restricție ori preferință în drepturi și libertăți a persoanei sau a unui grup de persoane, precum și susținerea comportamentului discriminatoriu bazat pe criterii reale, stipulate de prezenta lege sau pe criterii presupuse; **art. 3** stabilește că subiecți în domeniul discriminării sunt persoanele fizice și juridice din domeniul public și privat; **art. 13 alin. (2)** stabilește că plângerea cu privire la fapta de discriminare trebuie să conțină o descriere a încălcării dreptului persoanei, momentul în care a avut loc această încălcare, faptele și eventualele dovezi care susțin plângerea, numele și adresa persoanei care o depune. Plângerea poate fi depusă la Consiliu în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care se putea lua cunoștință de săvârșirea ei; **art. 14 lit. b)** prevede că, Consiliul va respinge plângerea dacă nu conține informația prevăzută la art. 13 alin. (2).

- 2.2 **Regulamentul de activitate al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității aprobat prin Legea nr. 298/2012 la pct. 42** prevede că se declară inadmisibile plângerile care: lit. a) cad sub incidența art. 14 din Legea cu privire la asigurarea egalității; lit. b) au fost depuse cu încălcarea termenului de prescripție; lit. c) nu țin de competența Consiliului; lit. d) au un obiect nefondat, prin raportare la domeniul de aplicare al Legii cu privire la asigurarea egalității; **pct. 43** dacă examinarea plângerii nu ține de competența Consiliului, petiționarul sau persoana interesată este informată despre dreptul de a se adresa autorității competente, cu indicarea după caz a acesteia; **pct. 56** petiționarul sau, după caz, persoana interesată trebuie să prezinte fapte și eventuale probe care susțin plângerea, iar reclamatului îi revine sarcina de a proba că faptele nu constituie discriminare.

III. În concluzie, Consiliul reține următoarele

- 3.1 Consiliul notează că poate să examineze în fond doar acele fapte care pot fi încadrate într-o formă de discriminare, prevăzută de art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012 și care corespund criteriilor de admisibilitate reglementate la pct. 42 din Regulamentul de activitate al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității aprobat prin Legea nr. 298/2012.
- 3.2 Totodată, potrivit pct. 56 din Regulamentul de activitate al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității aprobat prin Legea nr. 298/2012, petiționarul/ul trebuie să prezinte fapte și eventuale probe care susțin plângerea, respectiv, să instituie prezumția existenței unui fapt de discriminare. Aceasta presupune ca persoana care se consideră victimă a discriminării trebuie să descrie faptele și să prezinte probe, astfel încât să caracterizeze cumulativ fiecare element al formei de discriminare aplicabile situației particulare.
- 3.3 Verificând admisibilitatea plângerii, Consiliul reține că unele acțiuni deplânse sunt depuse peste termenul de prescripție reglementat și sunt în proces de examinare de către alte instituții, iar gravitatea celorlalte fapte invocate depășește competența instituției. Astfel, Consiliul observă că acțiunile referitoare la retorica antisemită s-au consumat în mai 2018, respectiv nu se încadrează în termenul de prescripție reglementat. Mai mult ca atât, din informațiile furnizate, reiese că situația descrisă se află pe rolul Judecătoriei Chișinău. Prin urmare, Consiliul notează că două autorități nu pot examina concomitent aceeași plângere. În acest sens, în calitate de autoritate publică competentă în domeniul prevenirii și eliminării discriminării și asigurării egalității, Consiliul ar putea depune concluziile pe marginea circumstanțelor cauzei, dacă petiționarul va solicita și instanța va accepta intervenția instituției.
- 3.4 Când privește circumstanțele care au avut loc în noiembrie 2019, în special agresiune fizică motivată de ură antisemită, Consiliul notează că investigarea agresiunii fizice motivată de ură antisemită depășește domeniul de aplicare prevăzut în art.1 al Legii nr.121/2012 cu privire la asigurarea egalității. Mai mult, investigarea agresiunii fizice motivată de ură antisemită care a dus la cauzarea de vătămări corporale depășește competența Consiliului de examinare a cauzelor, or aceasta aparent conține elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la **art.151, alin. (2) lit. i)** din Codul Penal al Republicii Moldova. Astfel, potrivit art. 15 alin. (9) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, în cazul în care faptele examinate conțin elemente ale infracțiunii, Consiliul expediază imediat materialele organelor de urmărire penală.
- 3.5 Totodată, Consiliul îndeamnă organul de urmărire penală să depună toată diligența în examinarea aspectelor ce țin de motivele de prejudecată (motive de ură socială, națională, rasială sau religioasă), în cazul dat, ură antisemită, care, după cum susține petiționarul, au stat la bază agresiunii fizice împotriva lui. Consiliul reamintește că necesitatea investigării efective și eficiente a crimelor motivate de ură este menționată atât în rapoartele internaționale ce vizează Republica Moldova¹², cât și în Planul național de acțiuni în domeniul drepturilor omului pentru anii 2018–2022³.

¹ https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CERD/C/MDA/CO/10-11&Lang=En

² <https://rm.coe.int/fifth-report-on-the-republic-of-moldova-translation-in-official-langua/16808de7d9>

³ http://www.legis.md/UserFiles/Image/RO/Guvernul/2018/planul_HP%20Nr_%2089%20din%2024_05_2018_ro.doc

3.6 În aceste circumstanțe, Consiliul nu va supune plângerea examinării pe fond, întrucât faptele invocate depășesc competența Consiliului și va expedia materialele Procuraturii Generale.

Astfel, conducându-se de prevederile art. 12 alin. (1) lit. l) și art. 15 alin. (9) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, coroborat cu pct. 32 lit. e) și pct. 42 lit. c) din Regulamentul cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității aprobat prin Legea nr. 298/2012,

CONSILIUL DECIDE

1. Faptele invocate nu țin de competența Consiliului.
2. Materialele dosarului se remit Procuraturii Generale.
3. Decizia se comunică petiționarului și va fi făcută publică pe adresa www.egalitate.md.
4. Decizia poate fi contestată, în decurs de 30 de zile de la data comunicării, la Judecătoria Chișinău, sediu Râșcani, situată pe adresa: mun. Chișinău, str. Kiev, 3.

Membrii Consiliului care au votat decizia:

Ian FELDMAN – președinte

Svetlana DOLTU – membră

Andrei BRIGHIDIN – membru

Evghenii Alexandrovici GOLOȘCEAPOV – membru